

i alt Fald kan det efterhaanden komme til, at Tiendeyderne skifte Sind og finde større Interesse i at komme bort fra en bestaaende Ordning og gaa til en Afløsning.

Der har dernæst været Samraad angaaende Affattelsen af Statsregnskabet for 1897—98, og den ærede Ordfører har jo angivet, hvad det er, som i saa Henseende ganske vist er mindre heldigt, nemlig, at det Laan, som blev optaget i Henhold til Loven af 27de November 1897, er blevet opført baade paa Indtægts- og Udgiftssiden, saaledes at Statsregnskabets Indtægts- og Udgiftsside derved er sprunget op til at blive et langt større Beløb, end den plejer at være. Jeg maa dog maaske henvise til, at saaledes som Statsregnskabet er affattet, er det jo affattet overensstemmende med selve Finansloven og Tillægsbevillingsloven, og at Bevillingen vedrørende det paagældende Statslaan er opført paa Tillægsbevillingsloven baade paa Indtægts- og paa Udgiftssiden, saaledes at Statsregnskabet ikke kunde affattes anderledes, end sket er. Hvis vi havde tænkt paa dette Forhold, som blev fremhævet af den ærede Ordfører, burde det have været fremme ved Tillægsbevillingsloven, saaledes at man der kunde have taget Hensyn til det. Nu kunne vi ikke godt komme videre end til at give en Forklaring af Forholdene, saaledes som de foreligge, en Forklaring, som kan være vejledende til, at man ved den statistiske Behandling af Statsregnskaberne paa anden Maade faar en ensartet Behandling frem, og det er ganske sikkert ogsaa dette, som den ærede Ordfører har for Øje. Den ærede Ordfører mente, at man ved Affattelsen af det omhandlede Statsregnskab havde forladt den tidligere Vej. Det tror jeg ikke, man er berettiget til at sige. Det er ganske rigtigt, at man ved Konverteringen i 1886, altsaa i Henhold til Loven af 12te November 1886, opførte Transaktionen paa Statsregnskabet saaledes, at man kun opgav den fremkomne Difference, og denne var da paa Udgiftssiden, hvor den tilfældigvis faldt. Men det, som forelaa den Gang, var ogsaa en ren Konvertering eller tilsigtede i alt Fald at være det. Loven af 12te November 1886 har derfor ogsaa Titelen: Om Konvertering af en Del af Statsskølden. Forholdene stillede sig imidlertid anderledes, da vi kom til det næste Statslaan, nemlig det af 1894 ved Lov af 5te December 1894, hvis Titel er: Om Optagelse af et Statslaan i Udlandet og en Ombytning af $3\frac{1}{2}$ pCt. uopsigelige Statsobligationer med 3 pCt. Ob-

ligationer. Ved Behandlingen af denne Transaktion i Statsregnskabet sondrede man mellem de to Ting: Konvertering og Optagelse af selve Statslaanet, d. v. s. Konverteringen i snævrere Forstand. Thi Loven af 1894 gik i saa Henseende ud paa to Ting, nemlig at optage et Laan i Udlandet paa 25 Mill. Kr. og deraf at anvende omtrent 9 Mill. Kr. til at indfri til Poster ældre Gæld, nemlig et engelsk Laan af 1860—61 og et andet Laan, men der blev tillige givet Laangiverne en Adgang til at ombytte Statsobligationerne til $3\frac{1}{2}$ pCt. med ny Obligationer til 3 pCt. efter nærmere i Loven anførte Vilkaar. Dette sidste var en ren Konvertering, der ikke medførte nogen som helst Pengeindtægt eller Pengeudgift for Statskassen og derfor ogsaa kun findes ombundet i Statsregnskabet som en Anmærkning. Hvad derimod det første Forhold angaar, nemlig Optagelse af Laanet paa 25 Mill. Kr. og Indfrielsen af den dertil svarende Told med noget over 9 Mill. Kr., saa blev dette Forhold i Statsregnskabet eller rettere sagt Statsregnskaberne for 1894—95 og 1895—96 behandlet paa den Maade, at det ny Laan er ført fuldt til Indtægt med de 25 Mill. Kr. og de indfrieede Laan fuldt til Udgift paa § 27 med 9,200,000 Kr. Det Princip, som man saaledes har fulgt ved disse Statsregnskaber, er det samme, som ligger til Grund ved Posteringen paa Statsregnskabet for 1897—98 med Hensyn til de Transaktioner, der ere en Følge af Loven af 27de November 1897 om Optagelse af et Statslaan i Udlandet og om Opsigelse til Udbetaling af $3\frac{1}{2}$ pCt. amortisable Statsobligationer. Der er nemlig taget til Indtægt paa § 9 Udbyttet af det ny Laan med $69\frac{1}{2}$ Mill. Kr., og til Udgift paa § 27, hvad der medgaar til Indfrielse af de opsagte $3\frac{1}{2}$ pCt. Laan, med 58,900,000 Kr. Jeg tror saaledes, at den sidste Postering er i god Konsekvens med Posteringen paa Regnskaberne af Laanet i 1894. Den Ulempe, som vil kunne følge deraf med Hensyn til den statistiske Behandling af Statsregnskaberne, er dog maaske ikke saa stor, som man straks kunde tro. Den samlede Indtægtspost og den samlede Udgiftspost i Statsregnskaberne spille dog vistnok en meget ringe Rolle for den statistiske Behandling; man maa altid gaa de enkelte Poster nærmere igennem for at se, hvorledes den samlede Indtægt og den samlede Udgift er fremkommen, inden man kan behandle dem. Imidlertid har statistisk Bureau i Aargangen fra 1898 ved at angive de forskellige Poster for Statsregni-